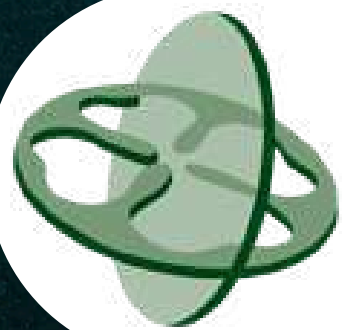

7 sammu parema uneni pingelistel aegadel

Põllumajanduskoda

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Une coach Timo Oja (MSc)

A photograph of a couple in a bedroom at night. A woman with long dark hair is lying in bed, partially covered by a white sheet. A man is sitting on the floor in front of the bed, leaning forward with his hands clasped together. The room is dimly lit, with a window in the background showing a dark night sky and some light from outside. The overall mood is intimate and quiet.

**Palju naised ja mehed elu jooksul
kokku keskmiselt magavad?**

Elu numbrites

1,5 aastat
treenime

+

4,5 a
sööme

+

13 a
Töötame

+

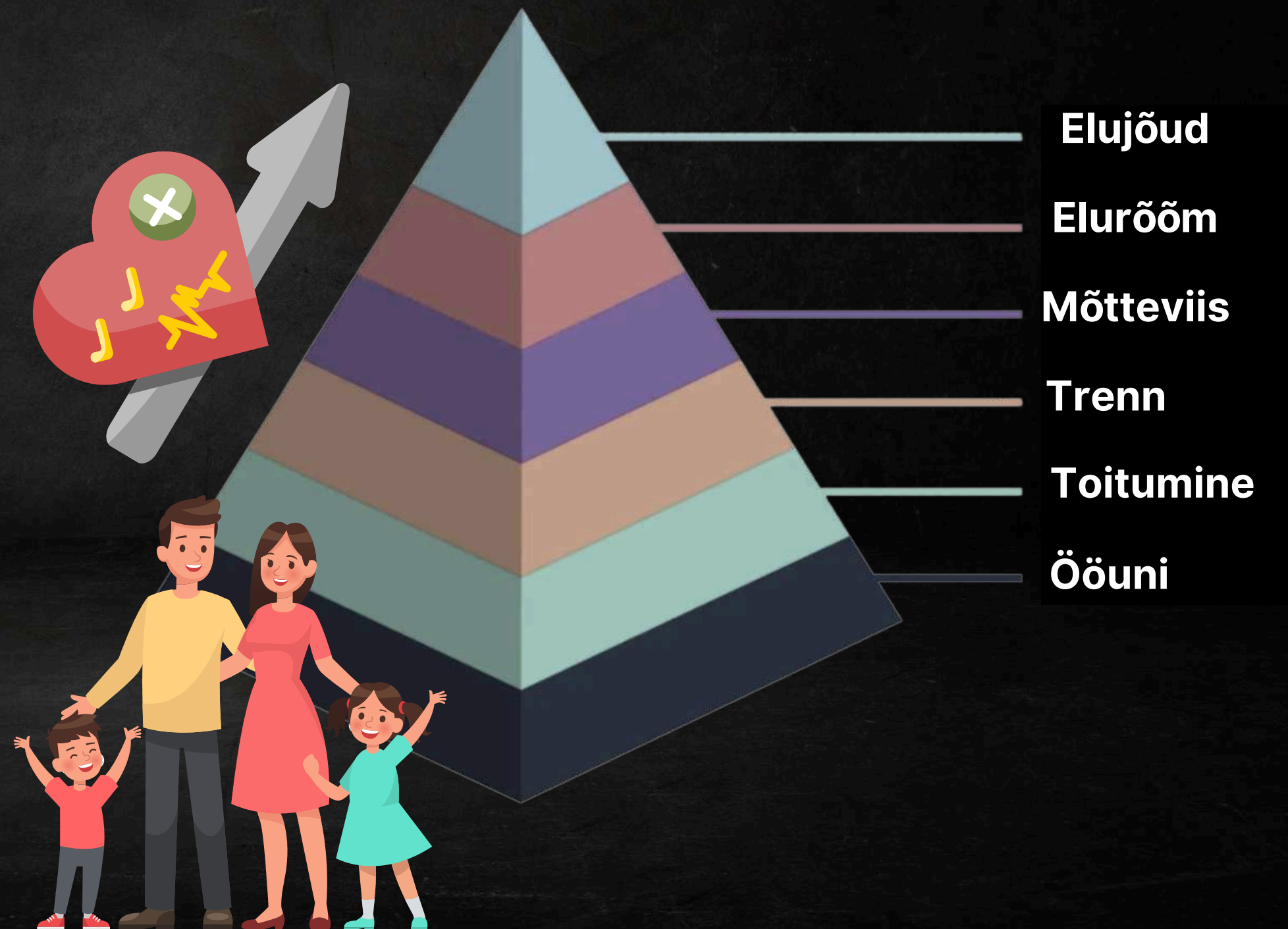
7 a
üritame jääda
magama

=

Magame
mehed 24,5 a
naised - 27,4 a

Uni on heaolu vundament

Elujõud

Elurõõm

Mõtteviis

Trenn

Toitumine

Ööuni

10 palli skaalal, kuidas hindad oma une kvaliteeti

1 - väga väsinud hommikul

10 - välja puhanud ja
täis energiat

Uni kui Šveitsi taskunuga: kõik-ühes lahendus tervisele

- haigustevastane kilp
- aju jõutreening
- loovuse süütenöör
- nooruse eliksiir
- loodusravim
- meeleolu parandaja
- elujõu allikas

Keskkond on muutunud, aga mitte inimene

2000

2024

Kui aeg on uinuda...

Millised on sinu katsumused voodis?

1. Magada rahulikult kogu öö ilma ärkamata
2. Õigel ajal magama jäämine
3. Saavutada hommikuks puhanud tunne
4. Uuesti uinumine öösel peale ärkamist
5. Uinumist takistavad mõtted
6. Vältida ekraane enne magamist
7. Laste pärast tingitud ärkamine
8. Norskav kaaslane

Mida teha, kui esineb probleeme unega?

Unekeskkonna hindamine

Tervislike uneharjumuste järgimine

Lõõgastava unerutiini loomine

Käsimüügi preparaadid

Konsultatsioon arstiga

1 Harjumus on parim teenija või halvim isand

Mis on sinu **2 head** harjumust ja **2 halba** harjumust mõeldes unehügieenile/unerutiinidele

Lihtne automaatne harjumus

Seadista telefon must-valgeks

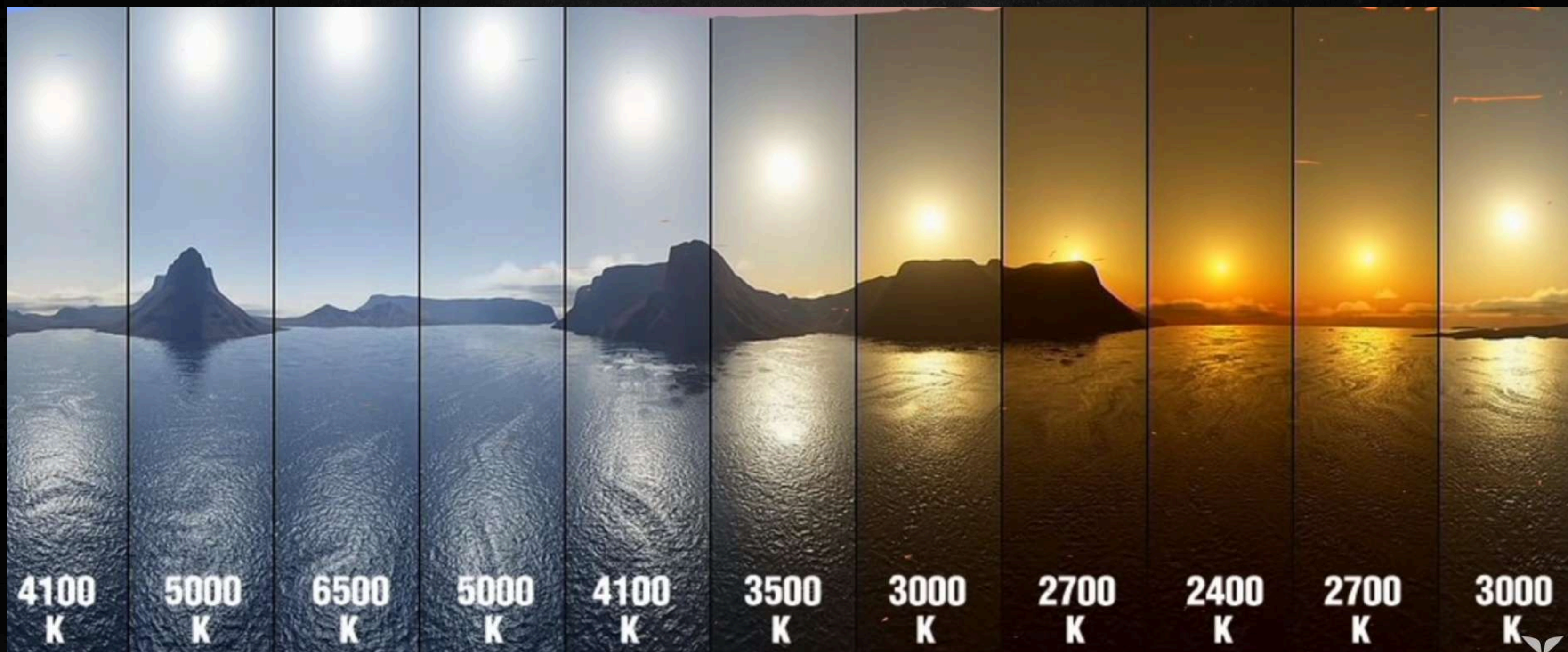
Android
Digital wellbeing

IOS
Wind Down/
Sleep focus

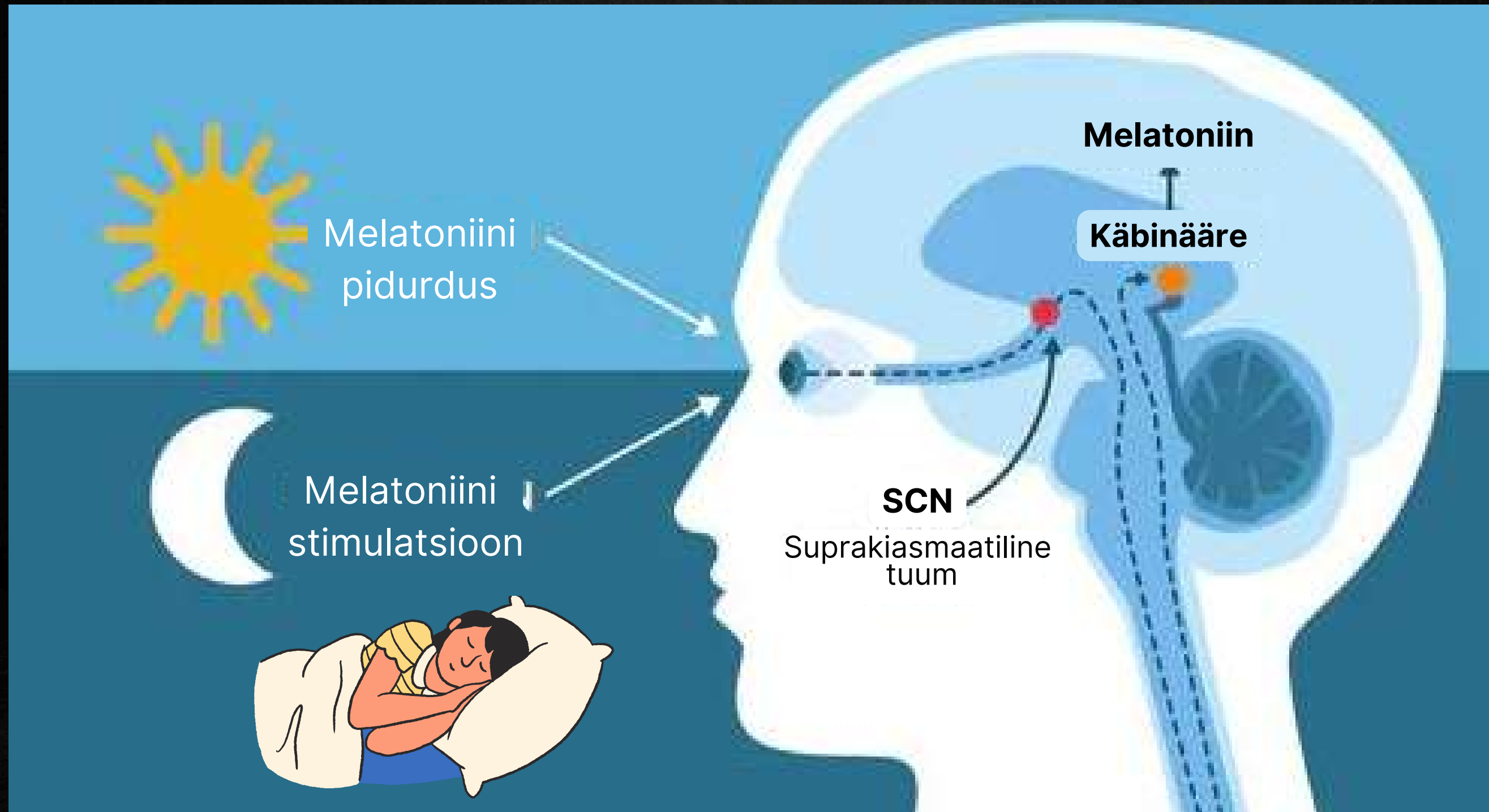

2

Valgusel on erinev värvustemperatuur ja mõju

Silmad annavad pimeduse ja valguse kohta infot ajule

Too õhtuse mahedam valgus

Too õhtusse unesõbralikum punane valgus

Häälestab paremini magama

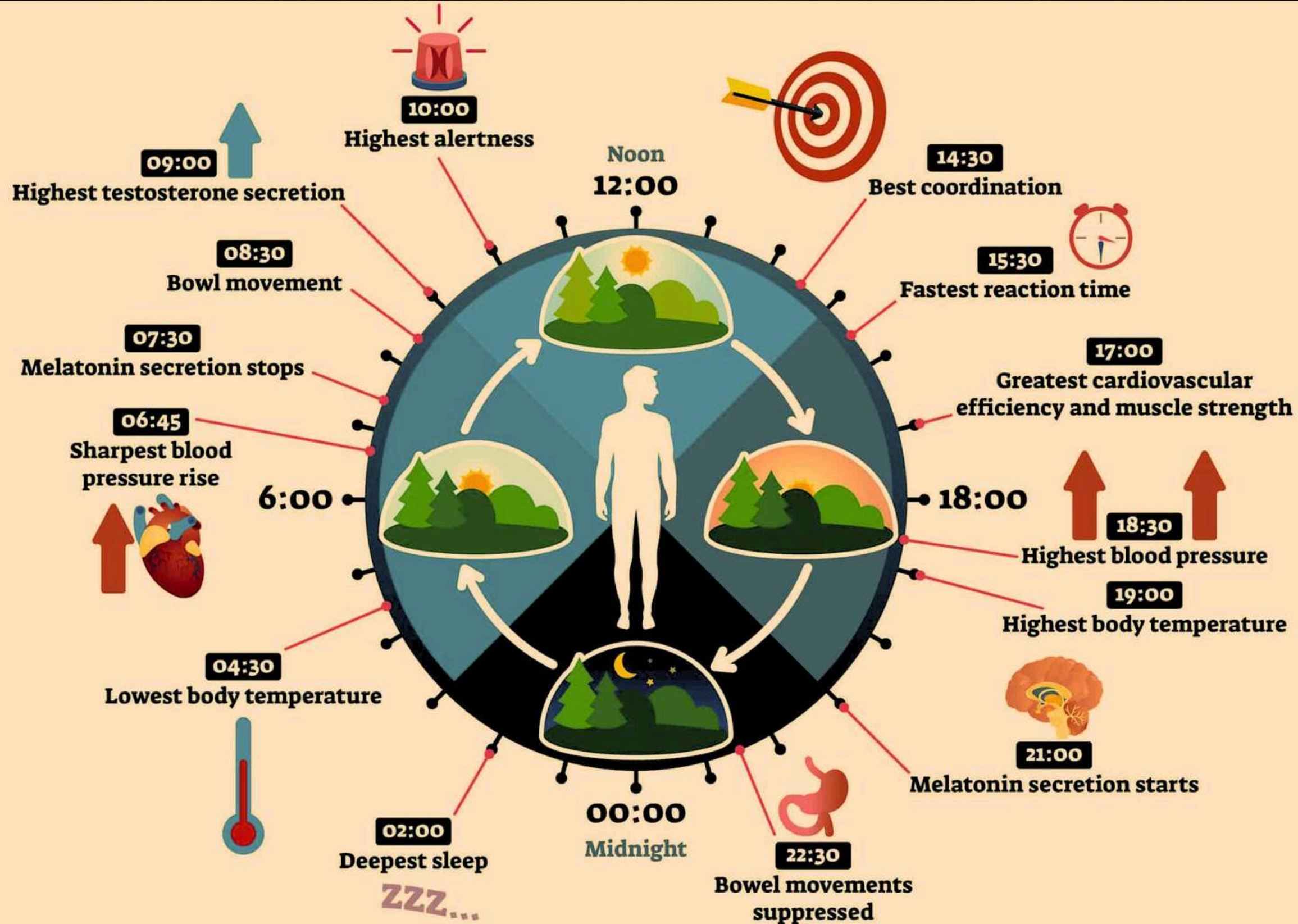
Ajab kiiremini haigutama

Hea raamatut lugeda kuni tekib uni

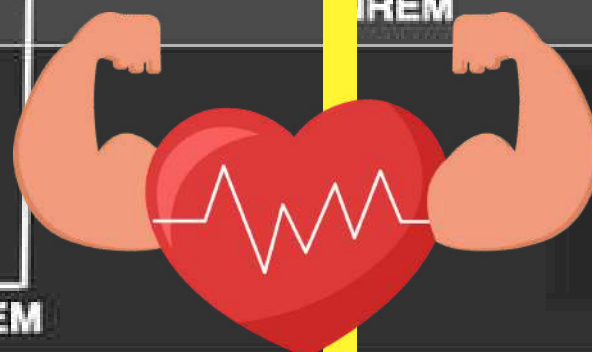
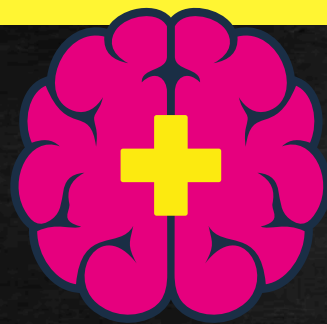
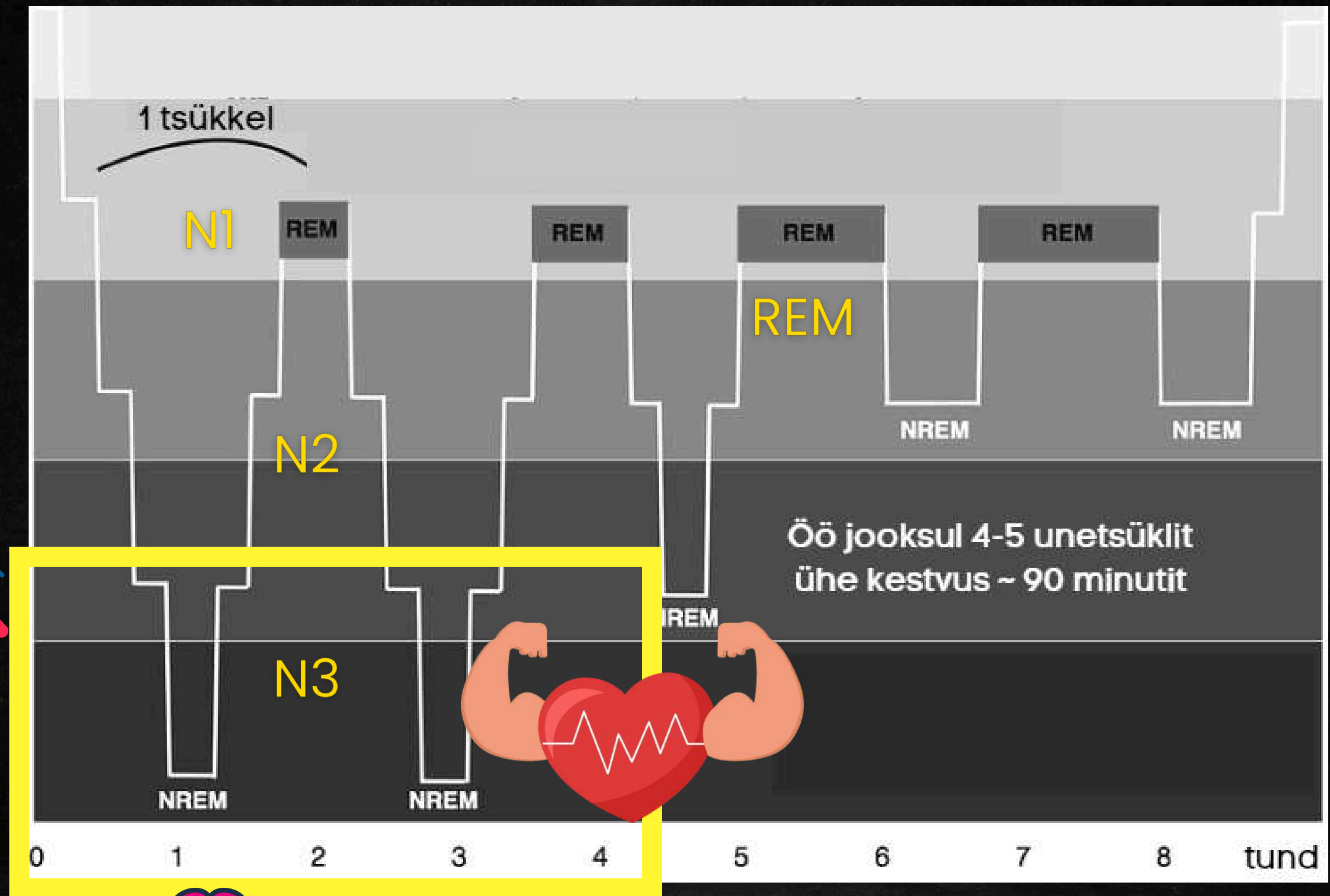

3 Meie keha toimib kui kell, järgides loomulikku 24h rütmi

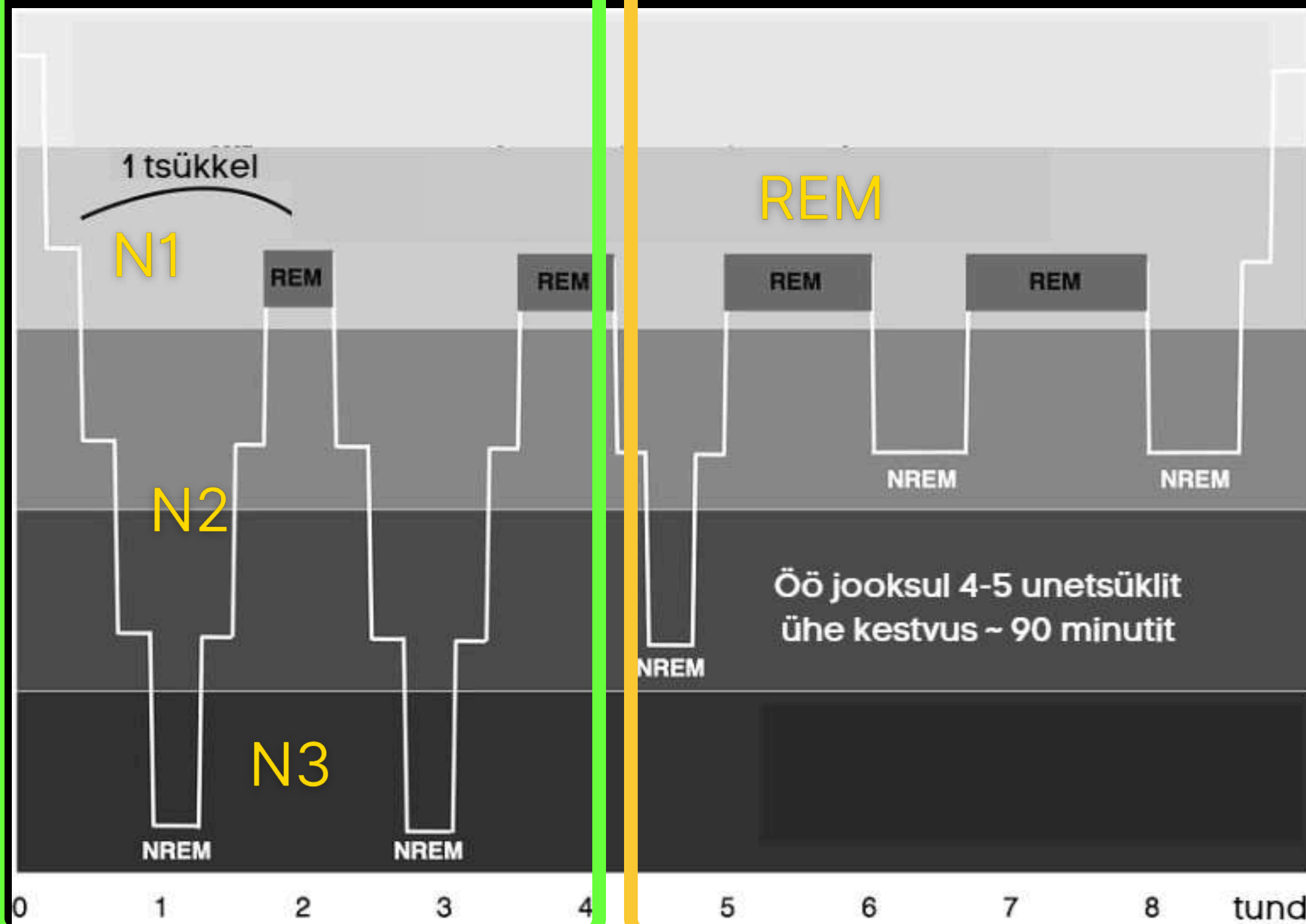
Unetunnid pole ühesugused

Uni on jagatud kui kaheks

keha remont, ülesehitus,
immuunsus, mälu, faktid

Emotsioonid, tunded, lahendused,
seosed, ideed, mälu

4

Stress

Autonoomne närvisüsteem

Autonomic Nervous System

Gaas

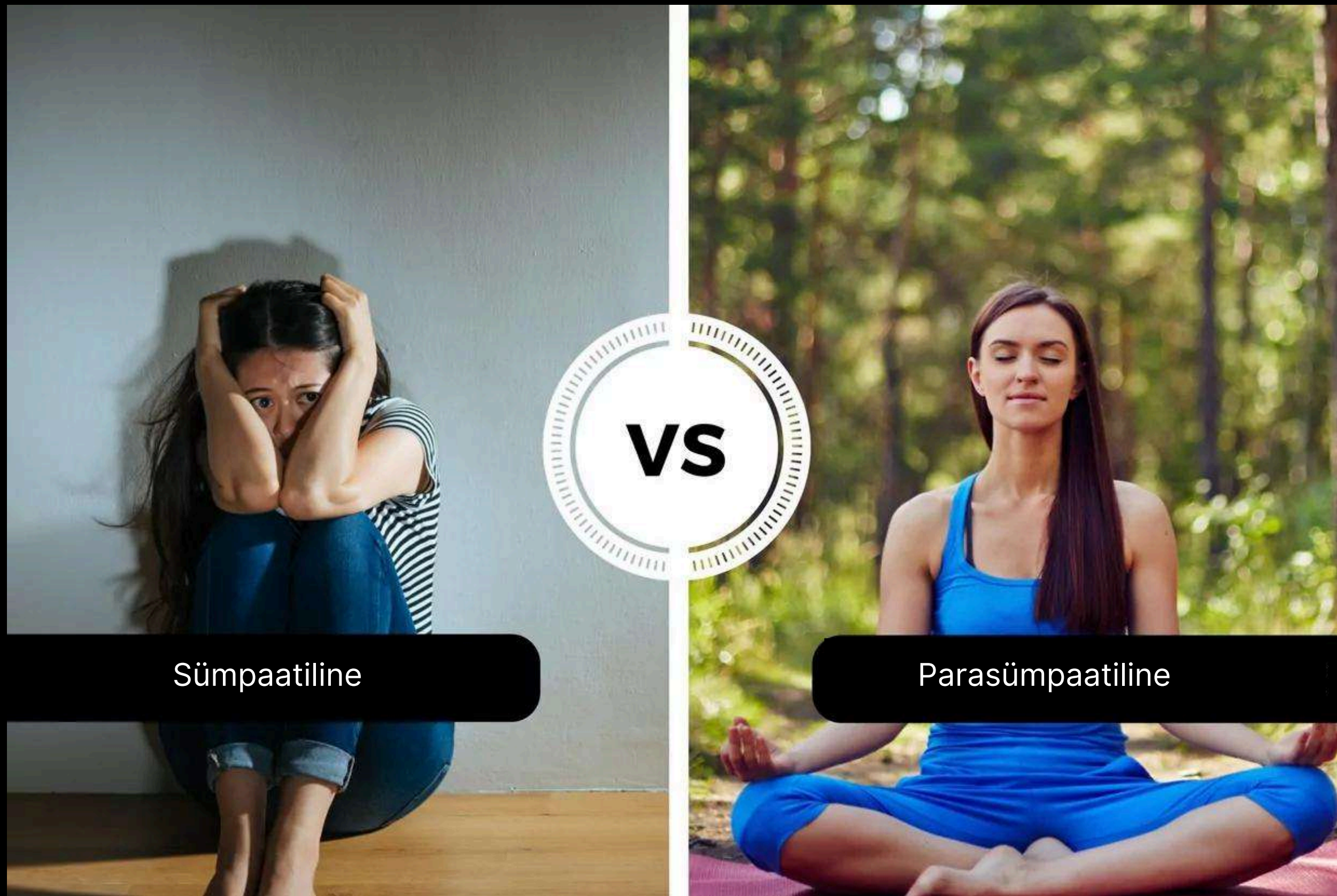

Kortisool ↑
Adrenaliin ↑

Pidur

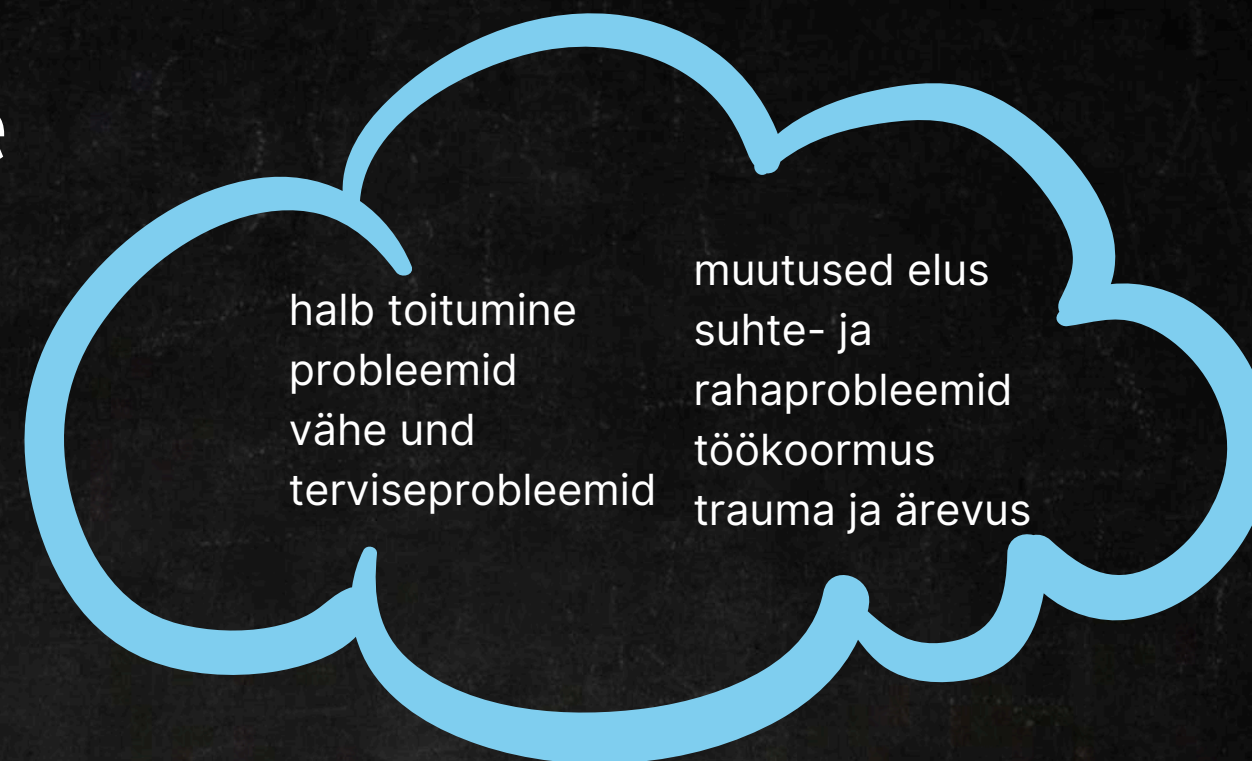
Närvisüsteem

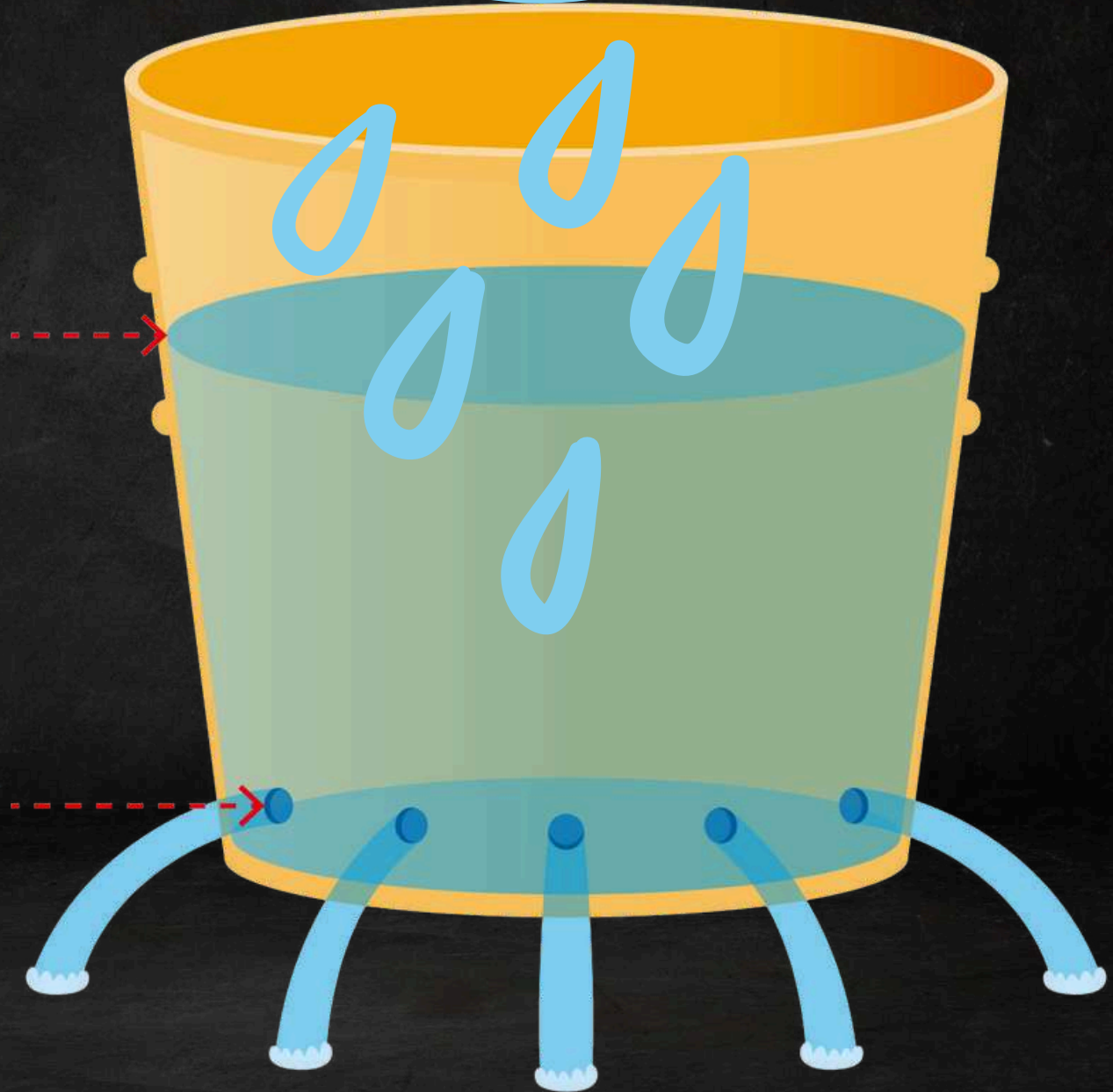
Sümpaatiline

Parasümpaatiline

Teadlik stressi reguleerimine

Murepilv ehk stressorid

Stressi lävi

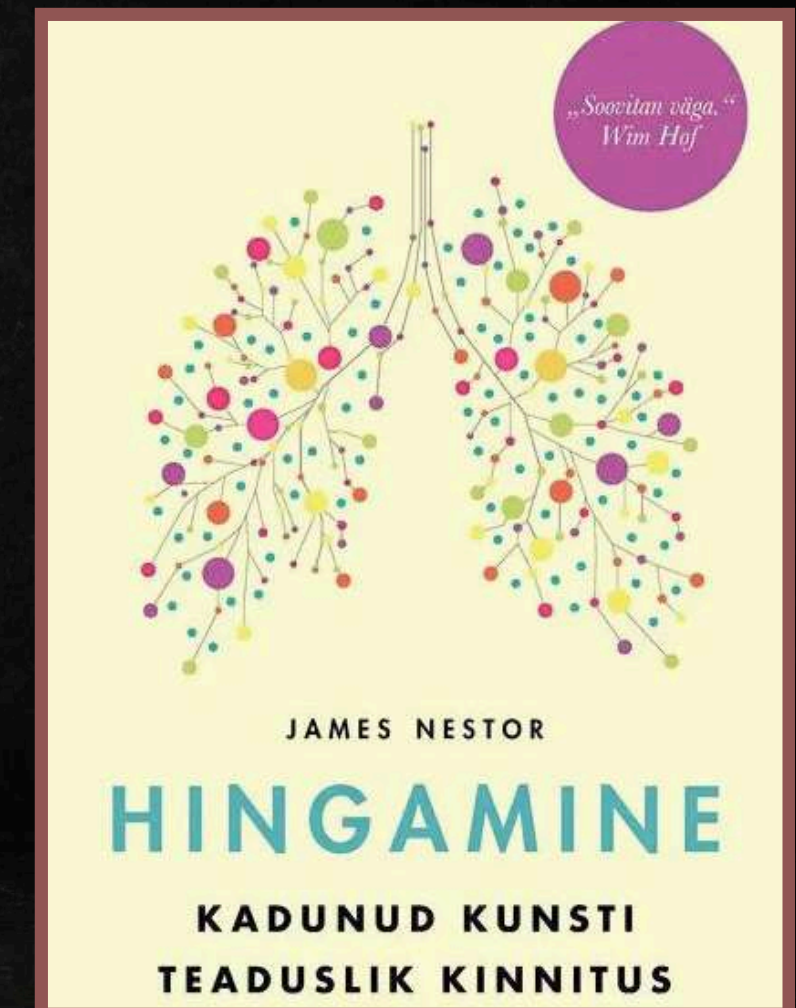
Kuidas reguleeria stressi?

- Lähedaste toetus
- Hobid
- Positiivne ellusuhtumine
- Koduloomad
- Mediteerimine
- massaaž
- Treening
- Hingamispraktika

Kuidas inimest saab kõige kiiremini rahustada?

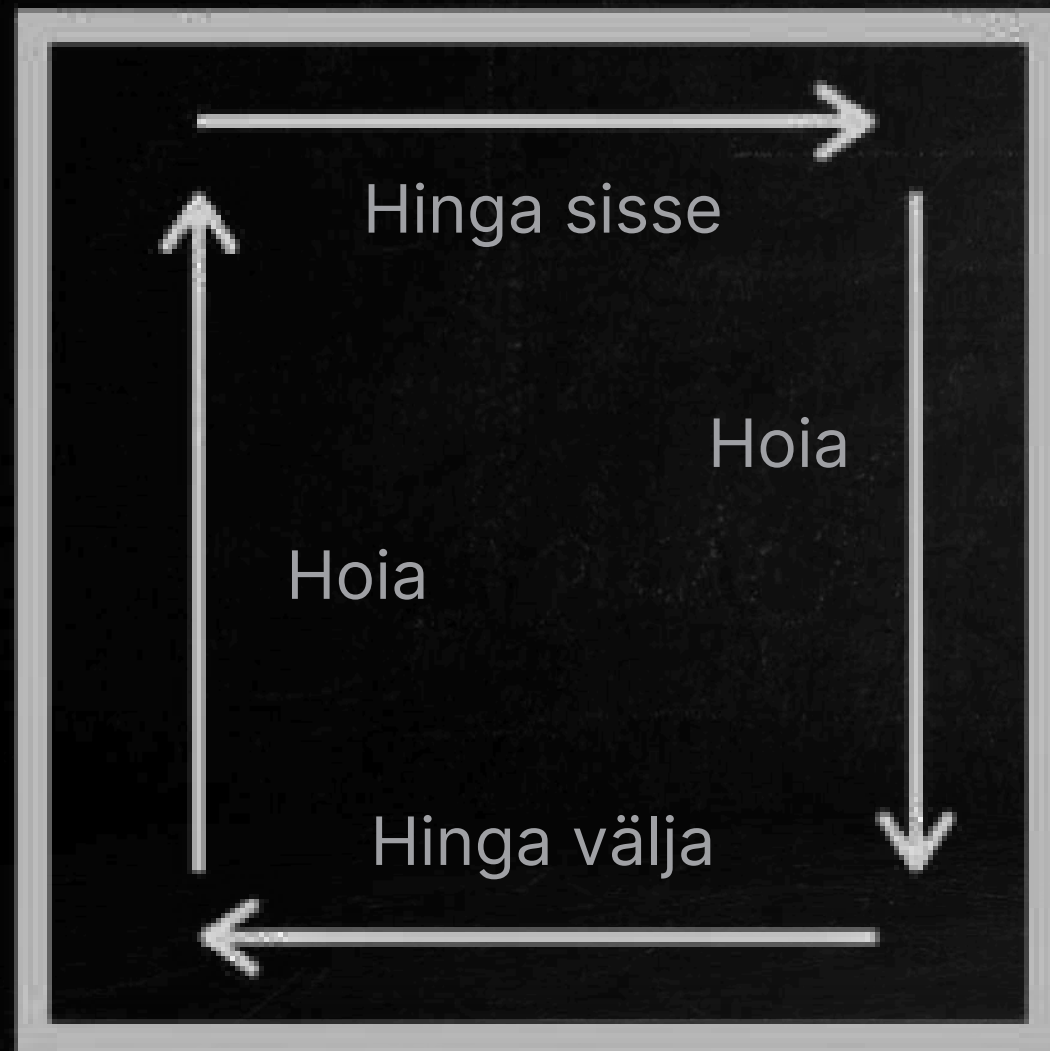
Teadlik hingamine on kõige kiirem viis keha ja vaimu rahustada

Hingamistehnika närvisüsteemi rahustamiseks

Kasti/ruut hingamine
4, 8 või 12 sekundit

NB! Pikem väljahingamine rahustab kiiremini

Vahelduv ninasõõrme hingamine

Hinga sisse 4 sekundit

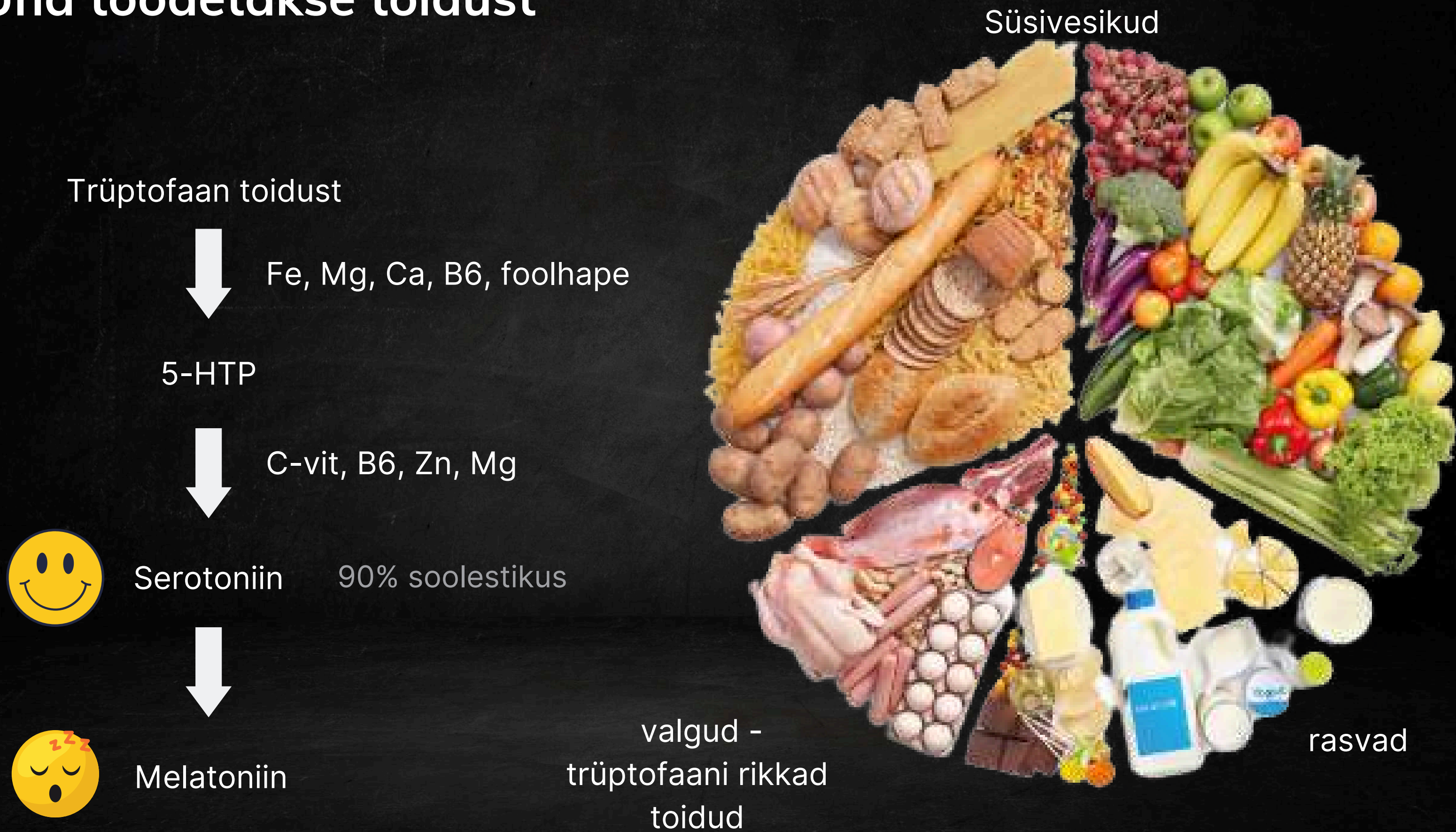

Hinga välja 6 sekundit

5

Und toodetakse toidust

Trüptofaan toidust

Fe, Mg, Ca, B6, foolhape

5-HTP

C-vit, B6, Zn, Mg

Serotoniin

90% soolestikus

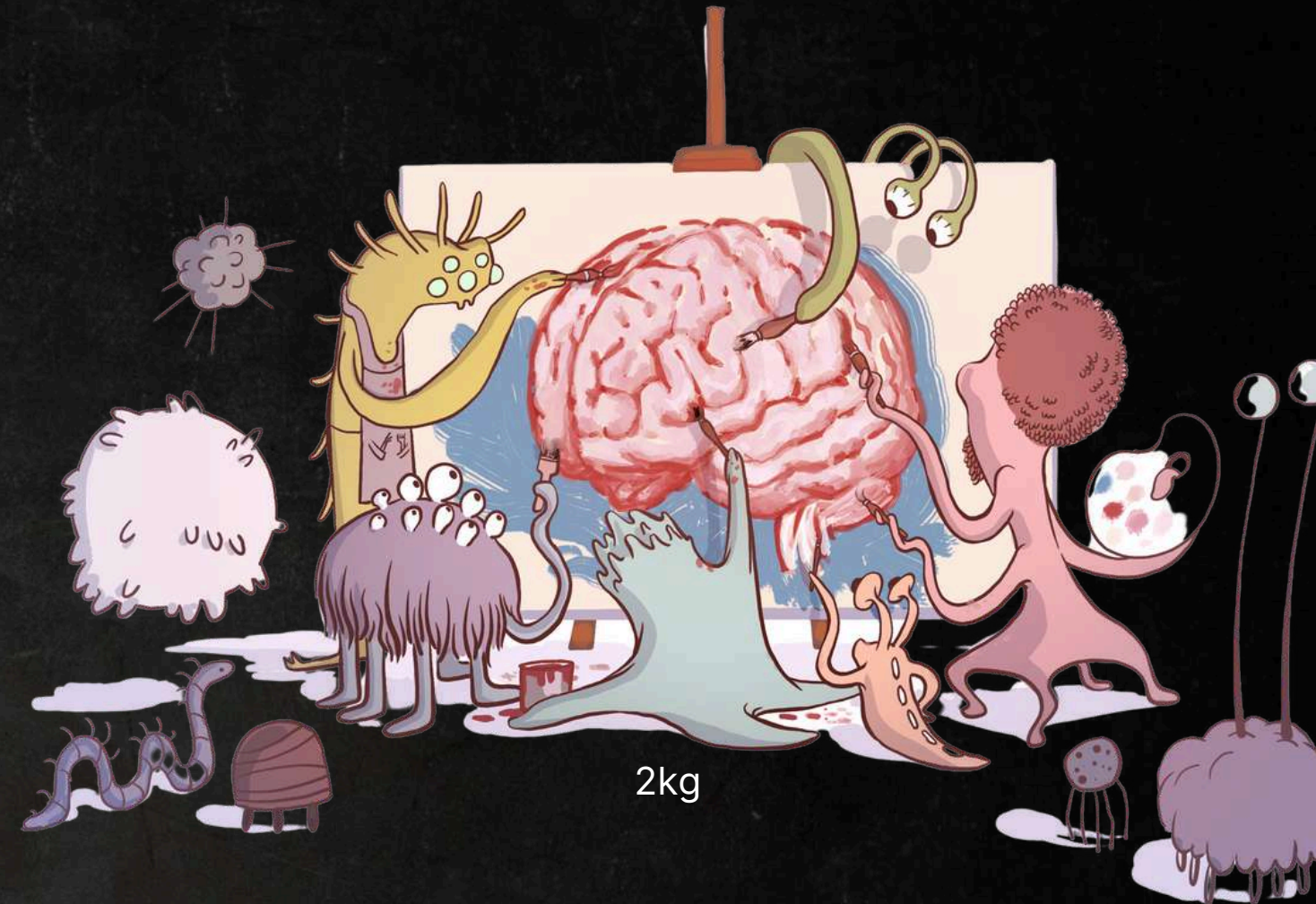

Melatoniin

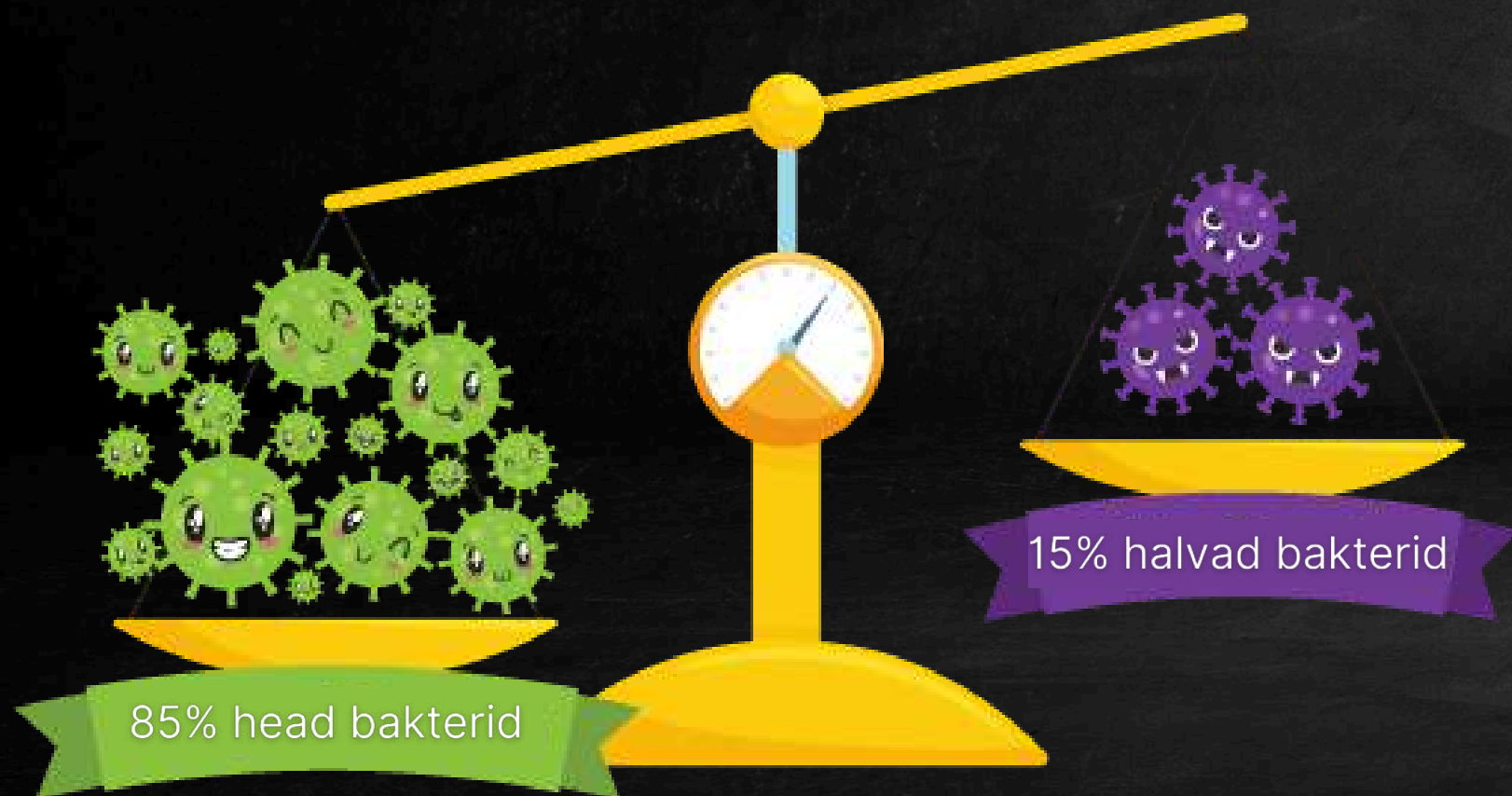
valgud -
trüptofaani rikkad
toidud

Korras soolestik toetab und

- Aitavad seedida toitu ja toitainetel imenduda
- Aitavad ennetada haiguseid
- Mõjutavad tuju ja emotsioone
- Toodava mõningaid vitamiine (B12)

Fermenteeritud toidud parandavad bakterite mitmekesisust

Ferla.ee

Ohutumad und soodustavad toidulisandid

Ashwagandha

- Vähendab ärevust
- Leevendab stressi
- Langetab kortisooli

Magneesium glütsinaat

- Lõdvestab keha ja lihaseid
- Toetab südamegevust
- Üle 300 protsessi juures

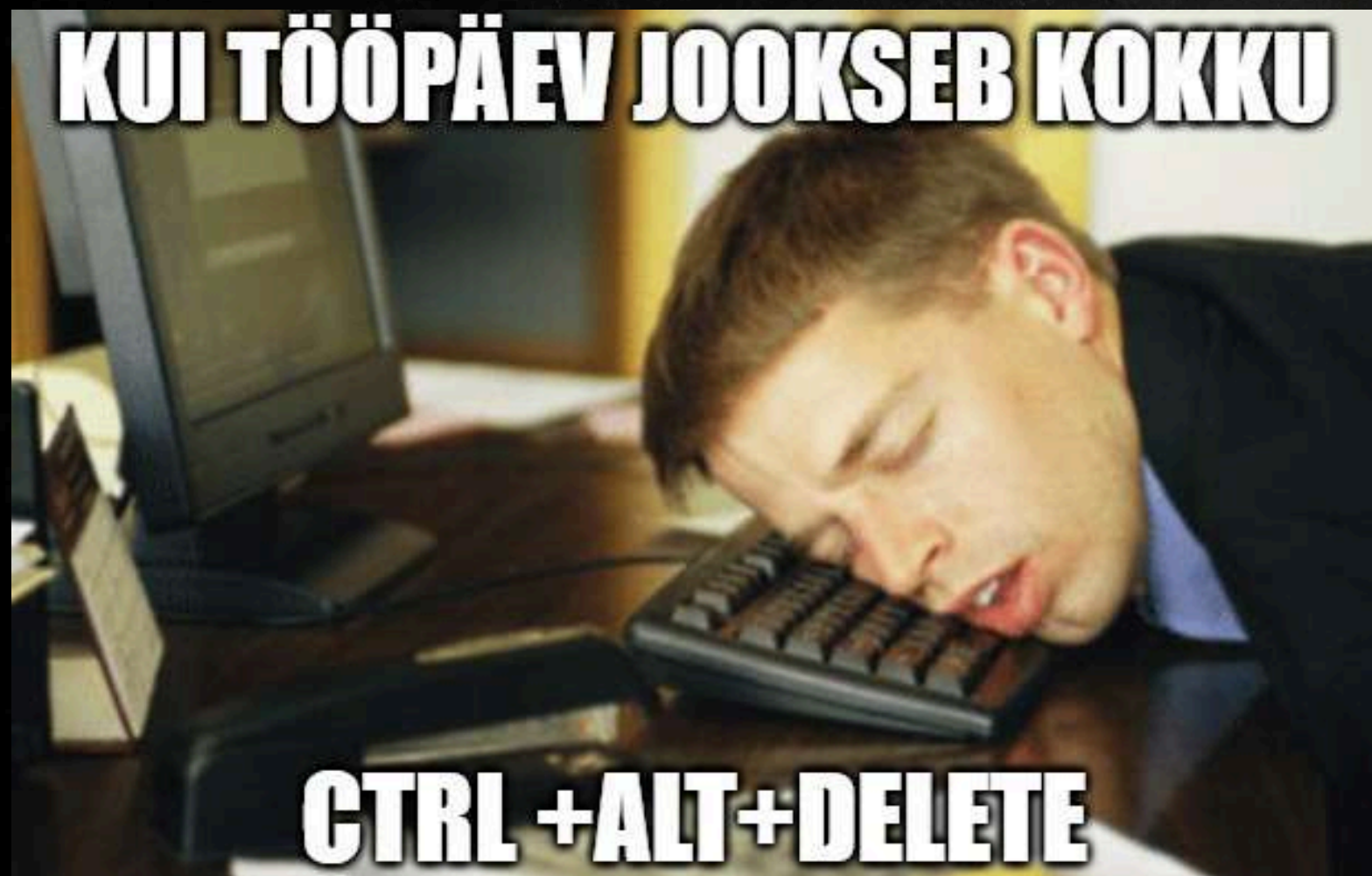

Gaba

- Vähendab aega uinumiseks
- Rahustab närvisüsteemi
- Lõõgastab "mõistust"

6

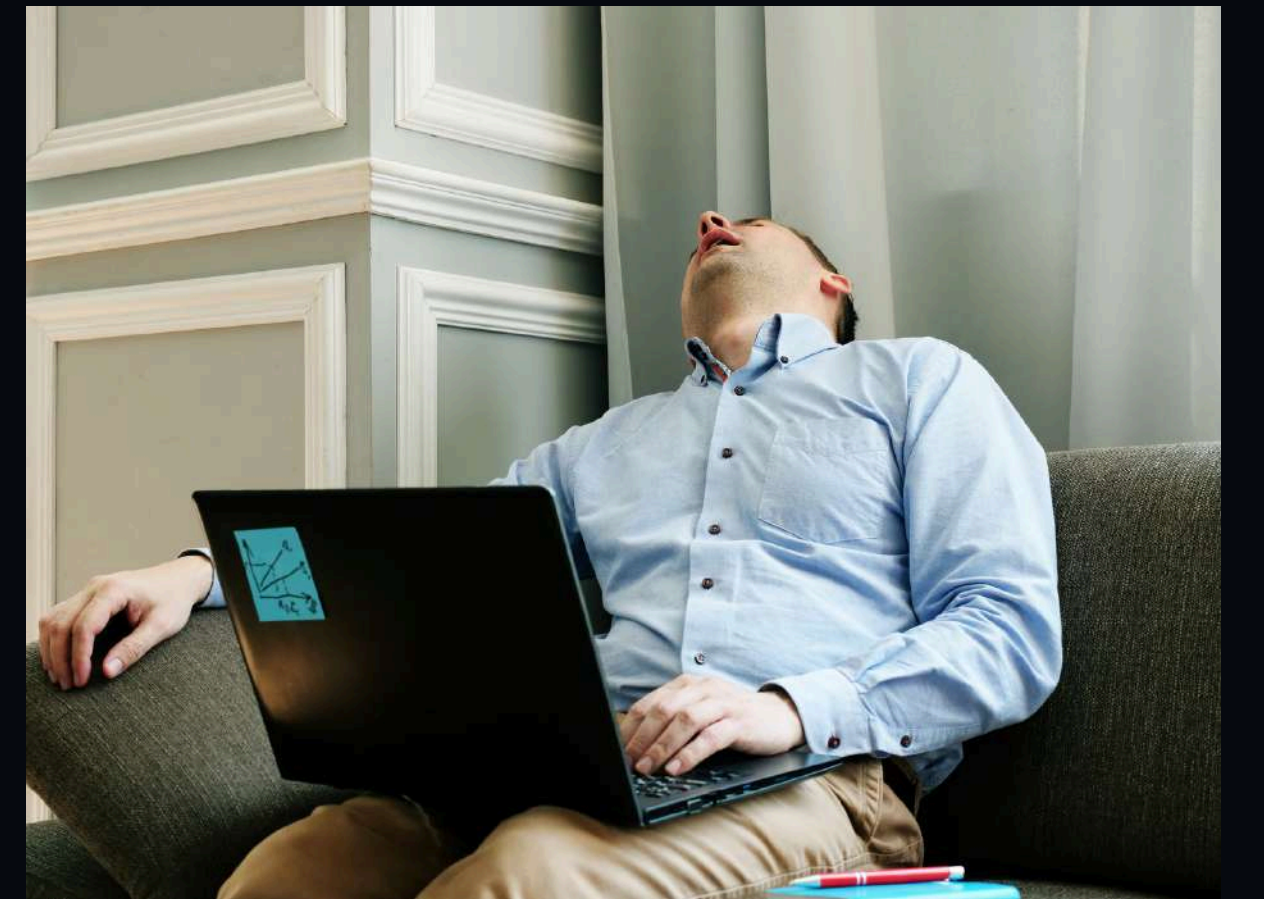
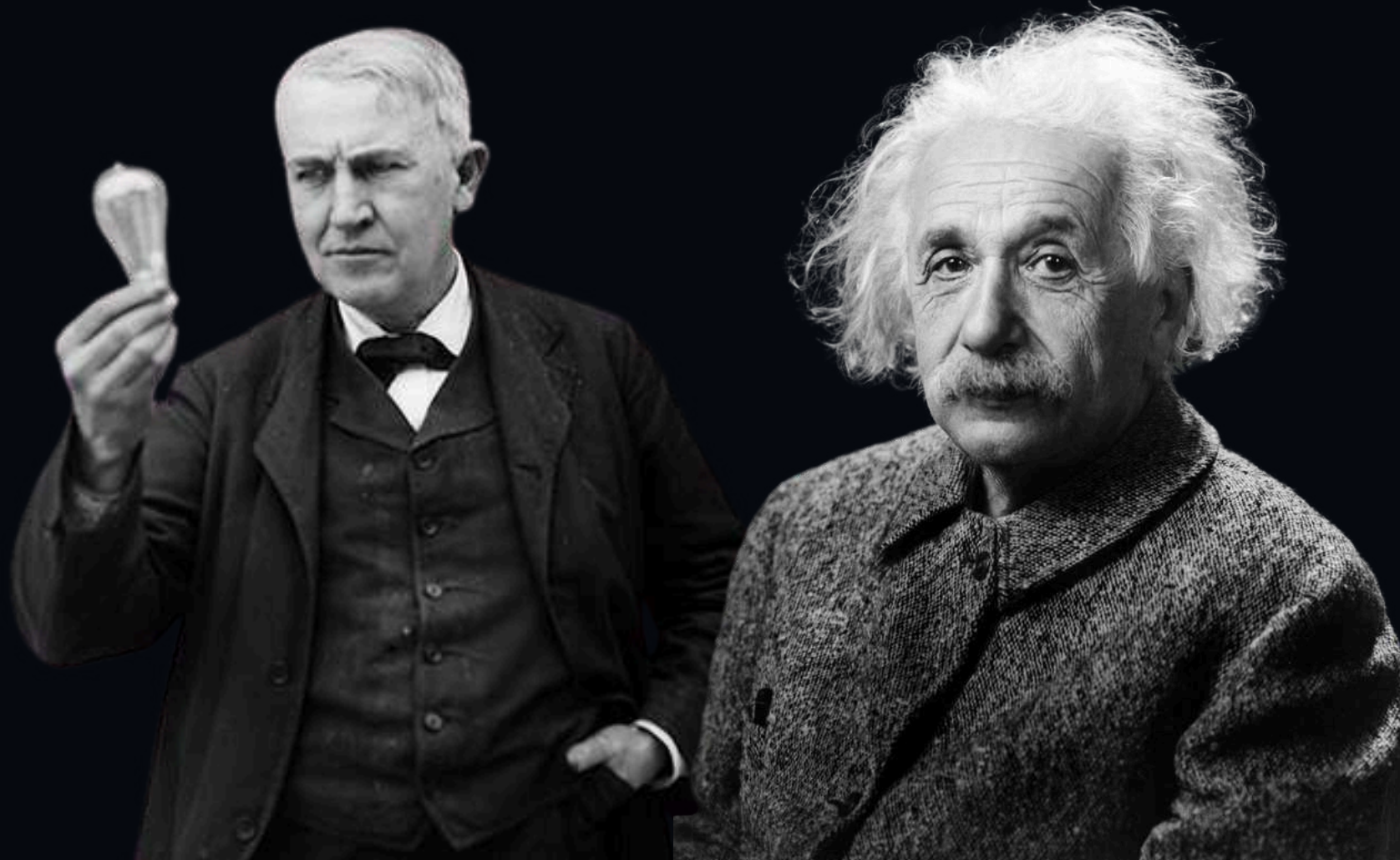
Energiapaus - kuidas laadida end päeval

Hüpnagoogia - häkk loovuse edendamiseks

Tukastamine 1-7 minutit

Une-eelne transilaadne seisund - Aju siirdub "siin" ja "praegu" reaalsusest unistuste maailma.

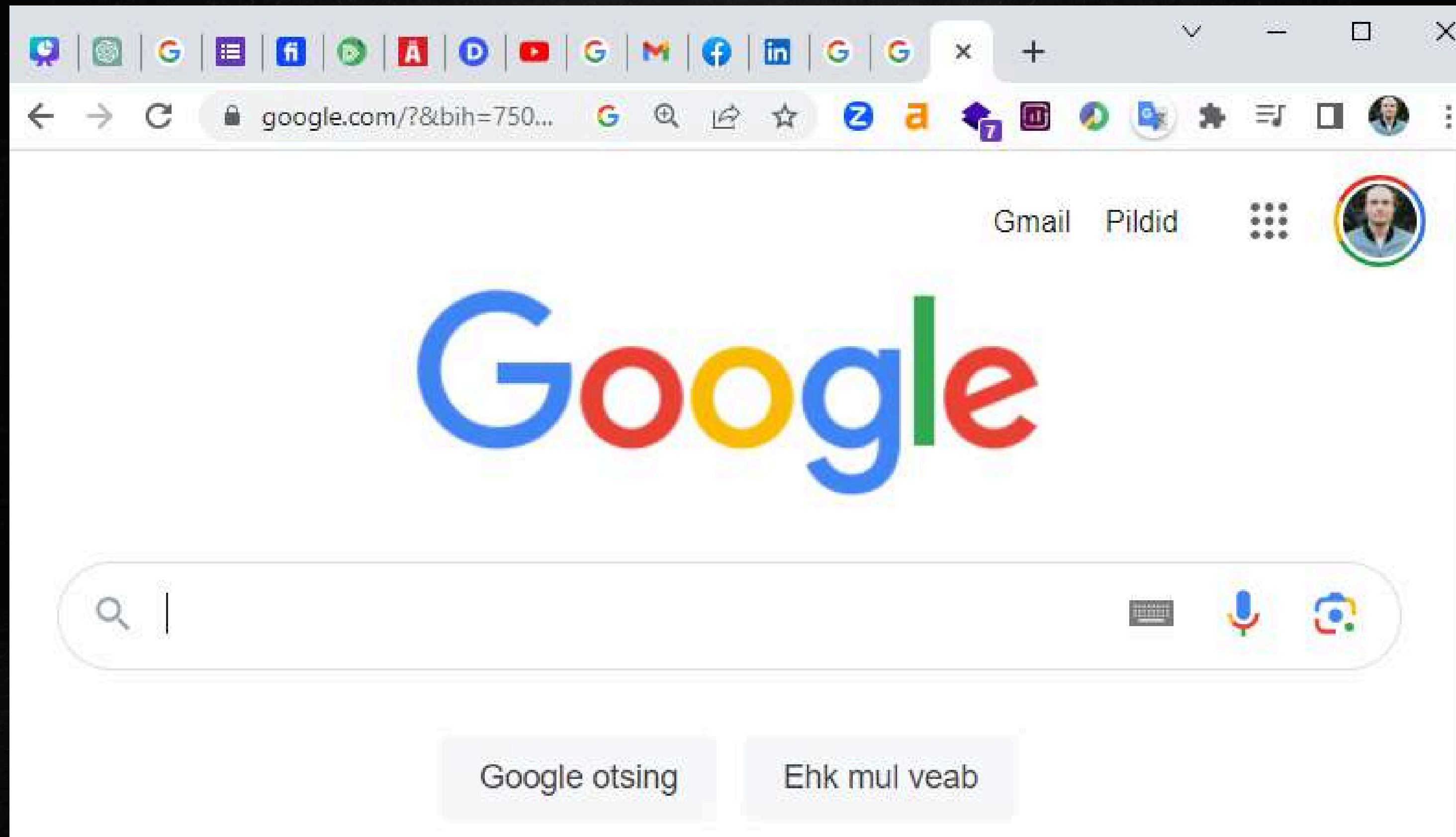
Kiire uinak laeb aju akut

Power nap 10-25 min (N2)

- Energiatase
- Keskendumine
- Reaktsioonikiirus
- Tuju ja üldine meeleolu
- Mälu
- Loovus
- Energiatase

Mis juhtub arvutiga, kui liiga palju Google kastikesi?

Peaarvuti aastal 2024

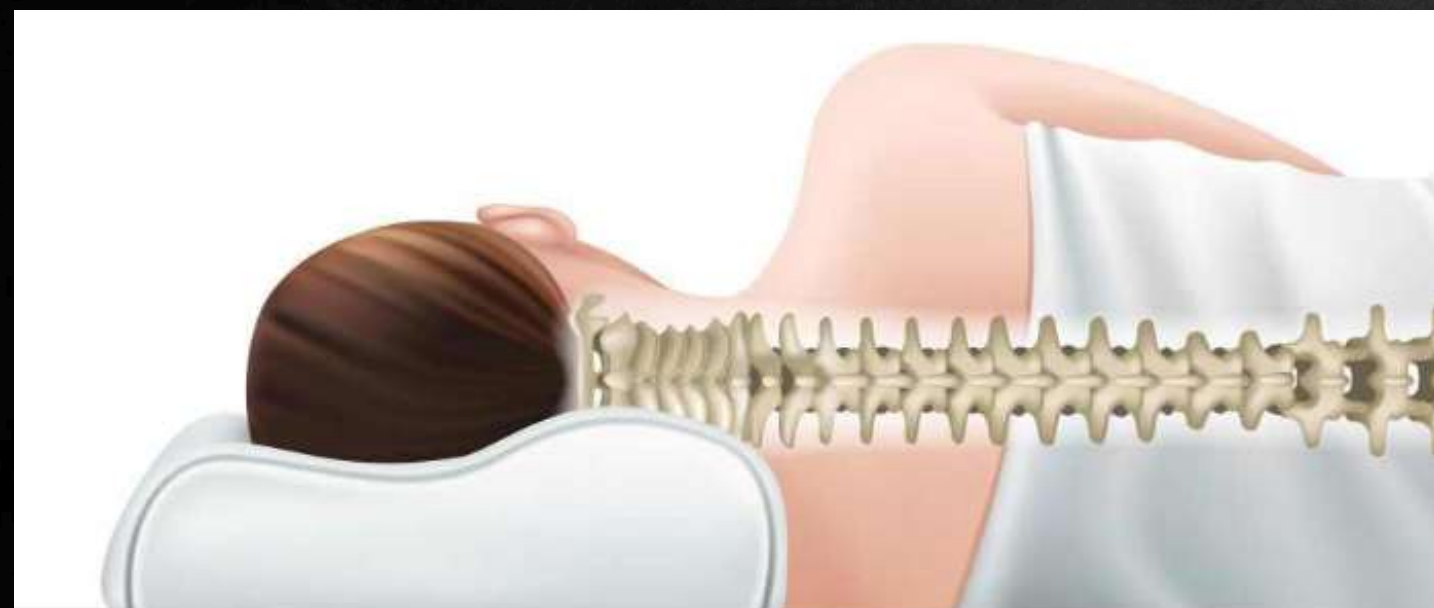
7

Magamise ergonoomika

Millises asendis alustad sina magamist? Kas sul on oma padi?

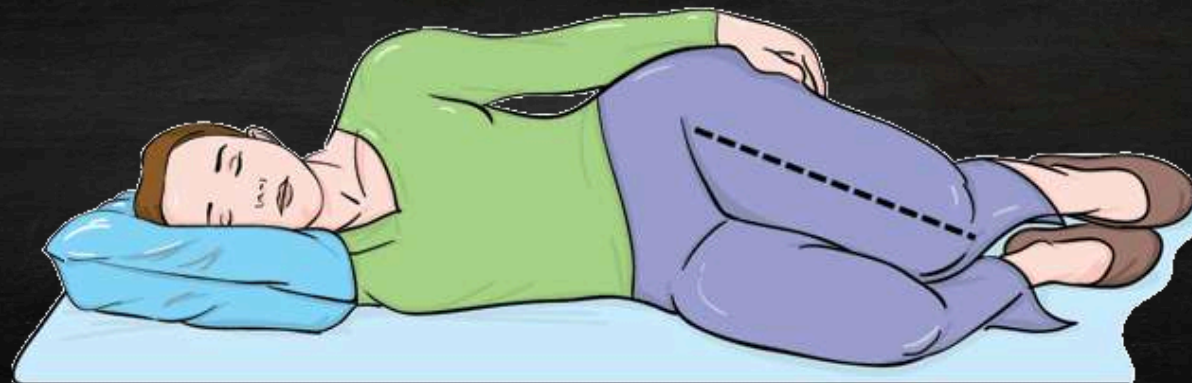
Kas pea on magamise ajal selgrooga sirges joones?

Milline võib olla mugav asend magamiseks?

Padi jalge vahel vähendab lihaspinget alaseljas, puusades ja põlvedes.
Käetoetuse padi aitab hoida selgroogu sirgena ja võtab pingeid õlgadelt

Padi peaks toetama kaela - vali ergonomiline või kaheosaline padi

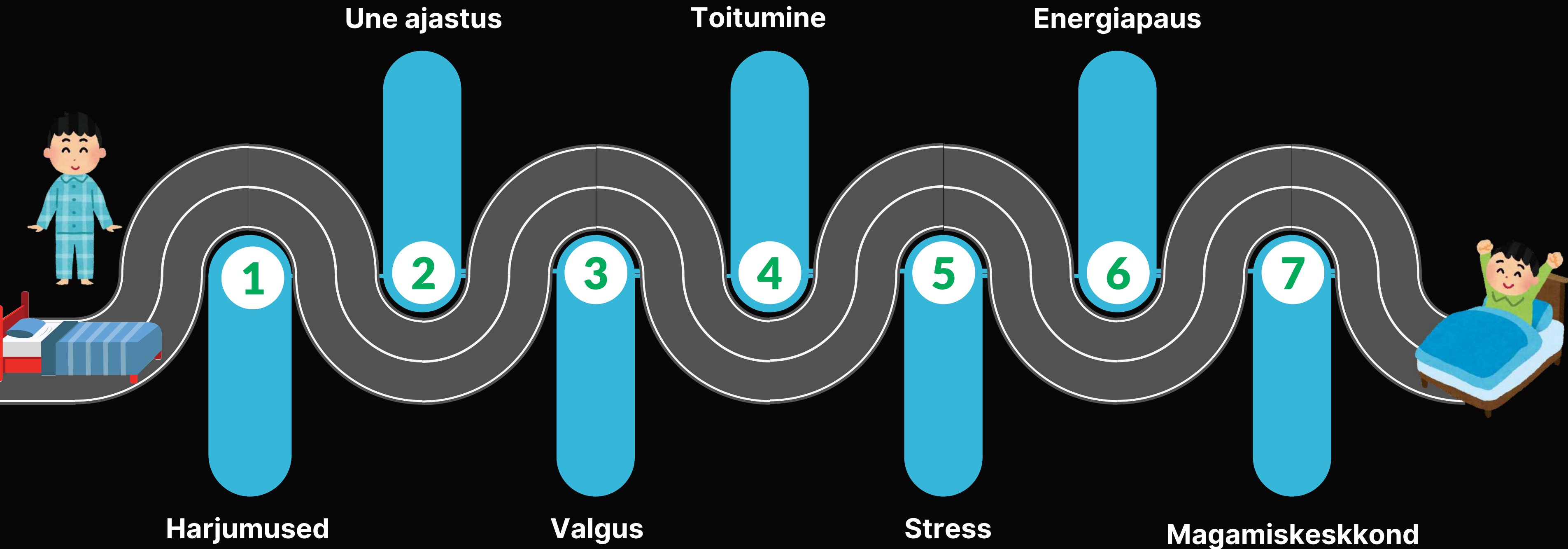
Parem õhuvool toetatud kaelal vähendab norskamist

HØIE (Jysk)
59.99
viide tootele

Vanse (Jysk) 14.99
viide tootele

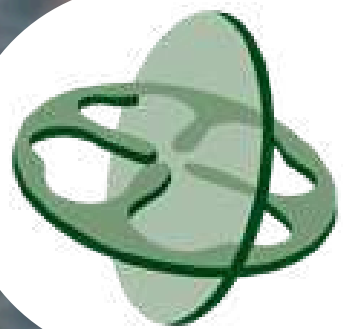
Leia teekonnal paremini uneni oma lahendus

Uni on elu lõpuni kestev kooselu

Aitäh sinu aja eest

Põllumajanduskoda

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

